

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/71/2023
Identifikačné číslo spisu:	8619201196
Dátum vydania rozhodnutia:	28.08.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:8619201196.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu J. I., narodeného X. R. XXXX, T., X. XXX/XX, zastúpeného advokátom JUDr. Ambrózom Motykom, Stropkov, Námestie SNP 7, proti žalovanej obchodnej spoločnosti Orange Slovensko, a.s., Bratislava, Metodova 8, IČO: 35 697 270, zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária Branislava Máčaja, s. r. o., Bratislava, Vajnorská 21A, IČO: 46 759 875, o ochranu osobnosti, pôvodne vedenom na Okresnom súde Svidník, v súčasnosti na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 4C/25/2019, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 27. októbra 2022 sp. zn. 5Co/30/2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 27. októbra 2022 sp. zn. 5Co/30/2022 v dovolaní napadnutej časti o priznaní nároku na náhradu trov konania žalobcovi v plnom rozsahu (výrok I. v časti o trovách konania a výrok III.) zrušuje a vec v rozsahu zrušenia vracia odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Svidník (teraz Okresný súd Bardejov - ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 21. septembra 2021 č. k. 4C/25/2019-187 zamietol námietku miestnej nepríslušnosti žalovanej (výrok I.), žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu v sume 3.300 eur (výrok II.), vo zvyšku žalobu zamietol (výrok III.) a žalobcovi priznal náhradu trov konania proti žalovanej v plnom rozsahu (výrok IV.). O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) tak, že úspešnému žalobcovi priznal proti žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu, a to napriek zamietnutiu žaloby v prevyšujúcej časti, pretože výška náhrady záležala od úvahy súdu.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 27. októbra 2022, sp. zn. 5Co/30/2022 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. v časti uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 110 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo výroku IV. o trovách konania (výrok I.), zmenil prvoinštančný rozsudok vo zvyšku výroku II. tak, že v prevyšujúcej vyhovujúcej časti žalobu zamietal (výrok II.) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanej v plnom rozsahu s tým, že o ich

výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (III.). V odôvodnení v otázke primeranosti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy uviedol, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je daný, nakoľko incident, kedy došlo k vystaveniu osobných údajov žalobcu nepovolaným osobám vykazuje znaky závažnosti, preto nepostačuje zadostučinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka a vzhľadom na charakter tohto incidentu je dôvodné žalobcovi priznať právo na nemajetkovú ujmu v peniazoch. Ohľadom výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal z judikatúry súdov Slovenskej republiky vo vzťahu k priznaným nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré sa zvyčajne priznávajú pozostalým po osobách, ktoré boli usmrtené pri dopravných nehodách, či zo zákonnej úpravy ohľadom nárokov poškodených z trestných činov. Vo vzťahu k takto stanovenej výške nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sa odvolaciu súdu javila priznaná náhrada neprimerane vysoká; preto bol názoru, že možno hovoriť o rozsahu cca 10 % zo základu priznaného pre obeť násilných trestných činov (§ 12 ods. 3 zákona č. 274/2017 Z. z.). Zároveň zohľadnil, že v danom prípade nedošlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu, ale len k potencionalnej možnosti ich ohrozenia, čo odôvodnilo ďalšie zníženie minimálne na hodnotu 50 % z vyššie uvedenej úvahy. Keďže neboli zistené ani dôvody ako škandalizácia žalobcu opakovaním, či zvyšovanie intenzity konania, alebo úmyselné konanie žalovaného, bolo podľa názoru odvolacieho súdu potrebné sumu náhrady nemajetkovej ujmy znížiť o ďalších 50 %, t.j. na 110 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietnuť.

2.1. V súvislosti s trovami konania odvolací súd konštatoval správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, keďže dôvody pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP odvolací súd nezistil. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 2 CSP za použitia § 255 CSP a § 262 ods. 2 CSP s tým, že z ustálenej judikatúry súdov Slovenskej republiky vyplýva, že zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu. V týchto prípadoch nejde o procesne neúspešného žalobcu ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Žalobcu bolo preto nevyhnutné považovať za plne procesne úspešného keď mal úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto jej procesného úspechu závisela výlučne od úvahy súdu. Preto odvolací súd konštatoval, že žalobcovi patrí plná náhrada trov (tak prvoinštančného) ako aj odvolacieho konania a dodal, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu vo výroku o priznaní nároku na náhradu trov konania žalobcovi v plnom rozsahu (výrok I. v časti o trovách konania a výrok IV. rozsudku odvolacieho súdu) podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktoré odôvodnila § 420 písm. f) CSP. Mala za to, že odvolací súd sa náležite nevysporiadal s jej relevantnou argumentáciou v tak zásadnom rozsahu, že takýmto nesprávnym procesným postupom došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. Odvolaciu súdu vyčítala, že sa nevysporiadal s jej odvolacou argumentáciou, podľa ktorej aj keď rozhodnutie o výške plnenia - peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy závisí finálne od úvahy súdu, musí niesť aj žalobca nejakú zodpovednosť za výsledok sporu v prípadoch uplatňovania neprimeraných nárokov. Podľa dovolateľky sa odvolací súd s jej podstatnou argumentáciou vo svojom rozhodnutí o náhrade trov konania (či už vzniku samotného nároku alebo použitia moderačného práva podľa § 257 CSP) ani len nezaoberal, napadnuté rozhodnutie považuje preto za arbitrárne. Dovolateľka trvala na tom, aby odvolací súd pri určovaní trov konania, ktoré výlučne spočívajú v trovách právneho zastúpenia využil svoje moderačné právo v zmysle § 257 CSP a trovy konania žalobcovi nepriznal, resp. ich aspoň primerane znížil. Dovolateľka zároveň podotkla, že ak trovy konania násobne prevyšujú judikovanú čiastku, je možné označiť situáciu za výnimočnú, odôvodňujúcu aplikáciu ustanovenia § 257 CSP. V tejto súvislosti poukázala na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 113/2019 zo 06. júna 2019. Ďalej argumentovala tým, že z ňou uvádzanej literatúry, ako aj z prezentovaných súdnych rozhodnutí je relevantné posúdenie otázky, či žalobcovi vôbec vznikol za skutkových okolností danej veci nárok na náhradu trov konania a ak áno, v akom rozsahu. Osobitne to platí v prípade, ak žalobca uplatňoval žalobou 5.000 eur a bolo mu právoplatne priznaných 110 eur, čo je suma 45 násobne nižšia než suma uplatnená žalobcom resp. suma zodpovedajúca 2 % žalovanej sumy. Bola názoru, že nožnice medzi žalobcom požadovanou čiastkou peňažnej náhrady a judikovanou čiastkou sú v tomto prípade tak široko otvorené, že odôvodňujú legitímnu otázku žalovanej, či vôbec

žalobcovi v tomto prípade vznikol nárok na náhradu trov konania a ak áno v akom rozsahu, na ktorú mala žalovaná dostať zo strany odvolacieho súdu jednoznačnú odpoveď. Dovoláním napadnuté rozhodnutie považovala za nedostatočné z dôvodu nevysporiadania sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre rozhodnutie o trovách konania, teda za arbitrárne, nepreskúmateľné a nezrozumiteľné. S ohľadom na uvedené navrhla napadnuté rozhodnutie vo výroku o nároku na náhradu trov konania zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu rozporoval procesnú prípustnosť podaného dovolania, nakoľko smeruje proti výroku o trovách konania a keďže predmetom sporu je ochrana osobnosti, konštatovanie žalovanej o nepomere medzi priznanou sumou peňažnej náhrady a výškou trov konania považoval za právne irelevantné.

5. Žalovaná vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu k dovolaniu v plnom rozsahu zotrvala na svojom dovolaní a jeho dôvodoch.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Dovolateľka vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietala nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia, nedostatočné odôvodnenie v súvislosti s rozhodovaním o náhrade trov konania, arbitrárnosť vo vzťahu k zásade úspechu v spore a s tým súvisiace neaplikovanie § 257 CSP, ako aj nevysporiadanie sa s podstatnými námietkami uplatnenými v odvolaní.

9. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

10. Ústavný súd už v uznesení č. k. I. ÚS 387/2019-26 zo 17. septembra 2019 poukázal na to, že problematikou prípustnosti opravných prostriedkov podľa Civilného sporového poriadku sa zaoberal v uznesení sp. zn. I. ÚS 275/2018 z 15. augusta 2018 (rozhodnutie č. 74/2018 publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky 2018, s. 1270), v ktorom vyslovil: „Ustanovenie § 420 CSP zakotvuje prípustnosť dovolania v alternatíve buď proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, t. j. proti rozhodnutiu majúcemu hmotnoprávny charakter, alebo proti rozhodnutiu, ktoré síce nemá charakter rozhodnutia o materii konania, t. j. nejde síce o rozhodnutie vo veci samej, ale ide o rozhodnutie, ktorým odvolací súd o danej otázke rozhodovanie končí inak ako meritórnym (hmotnoprávnym) rozhodnutím vo veci samej. Aj rozhodnutie vo veci samej (t. j. meritórne rozhodnutie) je svojou podstatou a svojimi dôsledkami rozhodnutím, ktorým sa konanie o predmete sporu končí, avšak pre účely posudzovania prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP takéto rozhodnutie nemožno zaradiť do skupiny rozhodnutí „ktorým sa konanie končí“, pretože pre tento účel je už zaradené do skupiny rozhodnutí „vo veci samej“. Za rozhodnutie, ktorým sa konanie pred odvolacím

súdom o danej otázke končí, teda možno považovať rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní inak ako jeho vecným prejednaním (t. j. rozhodnutie o odmietnutí odvolania alebo o zastavení odvolacieho konania), rozhodnutie odvolacieho súdu o zastavení konania z dôvodu späťvzatia žaloby po rozhodnutí prvoinštančného súdu a pred rozhodnutím odvolacieho súdu (§ 370 CSP) a uznesenie, ktorým odvolací súd potvrdil alebo zmenil prvostupňové uznesenie o otázke, ktorej vyriešenie sa týmto uznesením končí, pričom spravidla pôjde o uznesenia odvolacieho súdu, ktorými rozhodol o odvolaní proti uzneseniam podľa § 357 CSP, ktoré síce možno v dovolacom konaní preskúmať z dôvodov zmätočnosti uvedených v § 420 CSP, avšak z dôvodov zásadnej právnej významnosti sú v zmysle § 421 ods. 2 CSP z prieskumu dovolacím súdom vylúčené. Podľa § 357 písm. m) CSP jedným z uznesení, proti ktorým je prípustné odvolanie a ktoré sú tak v danej nimi riešenej otázke s konečnou platnosťou preskúmateľné v rámci odvolacieho konania, je aj uznesenie, ktorým prvoinštančný súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania s konečnou platnosťou, takže rozhodnutie odvolacieho súdu o tomto odvolaní je v otázke nároku na náhradu trov konania rozhodnutím konečným (ktorým sa konanie v tejto otázke nároku končí, pozn.), a teda ho možno v zmysle už uvedeného považovať za rozhodnutie preskúmateľné v dovolacom konaní z dôvodov zmätočnosti ako rozhodnutie, ktorým sa konanie končí“. Ústavný súd z týchto záverov vychádzal aj v ďalších svojich rozhodnutiach (por. napr. nález I. ÚS 47/2021).

11. Prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o náhrade trov konania pre existenciu vady v zmysle § 420 písm. f) CSP konštatoval aj dovolací súd v uznesení Veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. septembra 2021 sp. zn. I/OBdo/2/2021: „Rozhodnutím, ktorým sa konanie pred dovolacím súdom o danej otázke končí pre účely posudzovania väd zmätočnosti v zmysle § 420 CSP, je aj rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol s konečnou platnosťou o odvolaní proti výroku o náhrade trov konania“. Obdobný názor vyslovil aj v ďalších svojich rozhodnutiach (4Cdo/155/2020, 2Cdo/89/2020, 9Cdo/68/2021).

12. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

14. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého

rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

15. Podľa § 387 ods. 3 veta druhá CSP odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

15.1. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

15.2. Súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (§ 387 ods. 3 CSP). Nerešpektovanie tohto kogentného ustanovenia zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania (porov. sp. zn. 4Cdo/125/2019). Dodržiavanie povinnosti odôvodniť rozhodnutie má zaručiť transparentnosť a kontrolovateľnosť rozhodnutí súdov, a tak vylúčiť svojvoľu v tomto procese. V právnom štáte by nemali vzniknúť pochybnosti, či sa súd s určitou, druhou stranou výslovne prezentovanou otázkou zaoberal, či nie; odpoveď by mala byť zrejماً z odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

15.3. Rovnako podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva platí, že judikatúra síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia; ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998).

16. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu vo vzťahu k odvolacím námietkam žalovanej uvádzaným k náhrade trov konania vyplýva strohé konštatovanie o tom, že „súd prvej inštancie správne rozhodol aj o trovách konania. Dôvody pre aplikáciu ust. § 257 CSP odvolací súd nezistil.“ V kontexte uvedeného je nepochybné, že aj napriek výslovnému príkazu v § 387 ods. 3 CSP vysporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní, sa odvolací súd nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia s kľúčovými tvrdeniami žalovanej v odvolaní a to ani v najvšeobecnejšej rovine. Uvedené platí predovšetkým o tých námietkach žalovanej, ktoré z pohľadu rešpektovania jej práva na spravodlivý proces možno označiť za hlavné a ktoré si vyžadovali špecifickú odpoveď. Išlo o argumentáciu, v rámci ktorej žalovaná v odvolaní žiadala, aby odvolací súd pri určovaní trov konania využil svoje moderačné právo podľa § 257 CSP. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobcu bolo potrebné považovať za plne procesne úspešného, keď mal úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto jej procesného úspechu závisela výlučne od úvahy súdu. Žalovaná však vo svojom odvolaní uviedla viacero dôvodov, prečo by mal odvolací súd uplatniť svoje moderačné právo podľa § 257 CSP, ktorými sa odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nezaoberal. Tieto dôvody spočívali v tom, že „žalobca požadoval 5.000 eur, avšak súdom mu bola prisúdená suma štyridsaťpäť násobne nižšia, že priznané trovy konania v skutkovom a právne identickom prípade Bc. Senaja a ďalších 42 žalobcov, viac ako desaťnásobne prevyšujú právoplatne výšku priznanej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy a že vyplatenie takejto sumy je neadekvátne, v rozpore s dobrými mravmi a v rozpore so zásadou spravodlivosti, ktorú by súd mal v prvom rade sledovať; jedná sa o zneužitie inštitútu náhrady trov konania, čo je v rozpore so základným princípom civilného sporového konania uvedeným v čl. 5 CSP a dôvodom hodným osobitného zreteľa podľa § 257 CSP.“ Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu k priznaniu nároku na náhradu trov konania v plnom rozsahu v prospech žalobcu takisto úplne ignoruje skutočnosti uvádzané žalovanou v odvolaní, že ak trovy konania násobne prevyšujú judikovanú čiastku, je možné označiť situáciu za výnimočnú, odôvodňujúcu aplikáciu ustanovenia § 257 CSP (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 113/2019 zo 06. júna 2019).

17. Odvolací súd nevzal do úvahy žiadnu z týchto namietaných skutočností a preto z jeho strany ide o postup odporujúci princípom materiálneho právneho štátu. Sumarizujúc vyššie uvedené oprávňuje dovolací súd vysloviť názor, že odvolací súd svoje rozhodnutie v dovolaní napadnutej časti odôvodnil spôsobom, ktorým založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Bolo povinnosťou odvolacieho súdu vysporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní žalovanej (§ 387 ods. 3 CSP). Pretože odvolací súd v prejednávanej veci nezaujal k relevantným odvolacím námietkam žalovanej žiadne konkrétne stanovisko, dovolaciemu súdu nezostalo prijať iný záver než ten, že došlo k zaťaženiu konania pred odvolacím súdom tvrdenou vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP.

18. Pokiaľ odvolací súd vôbec nepristúpi k vysporiadaniu sa s podstatnými argumentami odvolateľa, tieto bez primeraného vysvetlenia ignoruje a neaplikuje relevantnú právnu úpravu, porušuje tým právo odvolateľa na spravodlivý proces (por. II. ÚS 120/2020).

19. Keďže dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP je nielen prípustné, ale aj dôvodné, bolo potrebné rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 450 CSP). Náprava zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu je v tomto prípade postačujúca (§ 449 ods. 2 CSP), nakoľko to bol odvolací súd, komu bolo namieste pričítať dovolaním vytýkanú vadu zmätočnosti.

20. Odvolací súd v ďalšom konaní svoje rozhodnutie riadne odôvodní tak, aby obsahová (materiálna) náplň jeho rozhodnutia založila nielen jeho zrozumiteľnosť, ale aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Osobitnú pozornosť bude venovať relevantným argumentom odvolateľa.

21. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.